

VODNÍ SVĚT

aneb na návštěvě u bobrů

Text: Jan Moravec / Foto: Jan Moravec, Ladislav Vogeltanz

Bobr evropský, náš největší hlodavec, kdysi patřil mezi běžná zvířata lovená pro kvalitní kožešinu a chutné maso či výměšky žláz používané v lékařství. Jako vodní zvíře byl dokonce v minulosti řazen mezi ryby! V 18. století z našich zemí zcela vymizel. Dnes můžeme bobří díla opět pozorovat zejména na moravských tocích a v jižních Čechách. Na Tachovsku mají bobři dokonce svoji naučnou stezku s názvem „Vodní svět“.

*Kolem Kolmských rybků vede okružní naučná stezka Vodní svět.
Foto Jan Moravec*

Pozvolný návrat bobrů ze sousedních zemí podpořený několika úspěšnými reintrodukcemi a důslednou mezinárodní ochranou začal až v 80. letech 20. století. V současné době čítá populace bobrů v České republice kolem 2,5 tisíce jedinců. Ne všichni se však z návratu bobrů do naší přírody radují. Bobr má totiž úžasnou schopnost upravit si okolí místa, kde žije, k obrazu svému. Tedy přeměnit ho na močál plný tůní, území jen velmi těžko průchodné a v podstatě neobhospodařovatelné. Směle nám lidem konkuruje ve vodním

stavitelství a ve využití krajiny, což nám mnohdy vadí. Na druhou stranu je to zvíře krásné, nesmírně zajímavé a díky skrytému způsobu života i dosti tajemné. Není tedy divu, že mnohými je obdivován a mnohými proklínán. Co ale skutečně o bobrech víme?

Jednou z oblastí, kde se bobrům skutečně daří, je západní část Českého lesa – povodí Kateřinského potoka. Poprvé se zde objevili po více jak půl tisíciletí v roce 1990 (v této oblasti byli bobři vyhubeni již někdy v 15. stol.), dnes zde žije 44 bobřích rodin, tedy

něco přes 200 bobrů. V opuštěných končinách pohraničních hor nikomu nevadí a dokonale dotvářejí obraz zdejší divočiny. Právě tady se parta lidí kolem základní organizace Českého svazu ochránců přírody Sylva Lunae ve spolupráci se Správou CHKO a místními lesníky za finanční podpory firmy NET4GAS rozhodla pomoci speciální „bobří naučné stezky“ veřejnosti život bobrů přiblížit.

Vybrala si k tomu Kolmské rybníky. Místo nedaleko Lesné, kde kdysi stál panský dvůr, hájovna a pohodnice. Dnes ze všech těchto staveb zůstaly jen zbytky zarůstajících zdí, co tu však zbylo, je soustava menších i větších lesních rybníků na Lesním potoce. Právě na nich se usídlila jedna z bobřích rodin. Okružní stezka kolem rybníků, oficiálně nazvaná Vodní svět, má necelé 2 km. Na několika graficky pěkně vyvedených informačních panelech se návštěvník mimo jiné dozví, že bobeř váží téměř tolik co srnec, že ne vždy si bobří staví známé „hrady“ – jsou-li vhodné terénní podmínky, s chutí si vyhloubí i „obyčejnou“ noru (vždy však se vstupem pod vodní hladinou) – či že do bobřího stavitelského portfolia patří i plavební kanály. Stopy po činnosti bobrů jsou zde nepřehlédnutelné. Místní rádi vyprávějí, že největší z rybníků byl v době nastěhování bobří rodinky vypuštěný; bobří si ho napustili a od té doby si jeho hladinu sami regulují. Co je však největším lákadlem naučné stezky, je bobří pozorovatelná, pohodlné přístřeší s dobrým výhledem na Mulcerův rybník, kde se bobří často objevují.

Naučná stezka však nezapomíná ani na další vodní živočichy. A tak se na jedné z informačních tabulí dozvíte o místním

- ▲ *Kdo má trochu štěstí a trpělivosti, může pozorovat bobří rodinky při práci. Foto Ladislav Vogeltanz*
- ▼ *Dřevěné molo umožní návštěvníkům sledovat dění na hladině hodně zblízka. Foto Jan Moravec*

Prstové bludiště či velké obrazové skládačky ocení nejen rodiny s dětmi. Foto Jan Moravec

vodním hmyzu a oboživelnicích, jiná vás seznámí s vodními ptáky či netopýry poletujícími v podvečer nad rybníky. Dřevěné molo nad hladinou jedné z tůní umožňuje nakouknout do vodního světa opravdu hodně zblízka. A lavička na břehu Honzova rybníka zve nejen k odpočinku, ale i k pozorování vodního ptactva, pokud budete mít štěstí.

Stejně jako na dalších naučných stezkách v Českém lese vybudovaných v rámci programu „NET4GAS Blíž přírodě“ (nedaleké rašeliniště Podkovák a Capartické louky na druhém konci pohorí), ani u Kolmských rybníků nechybí různá zpestření pro děti, které však často zlákaají i dospělé. Na „bobří stezce“ si můžete vyzkoušet prstové bludiště vyřezané do desky stolu v altánu na začátku stezky a velkou skládačku se dvěma různými fotografiemi bobra (pod heslem „Neviděl jsi z pozorovatelný živého bobra? Nevadí. Slož si ho na obrázku!“).

A jak se ke Kolmským rybníkům dostat? Nejsnadnější přístup je z Lesné, vsi jihozápadně od Tachova, kde lze i zaparkovat. Vydáte-li se k jihu po lesní naučné stezce „Lesná“, dovede vás po třech kilometrech k úvodní tabuli Vodního světa u rozvalin kolmského dvora. Pokud chcete skutečně spatřit bobry, je nejlepší dorazit v podvečer, jak se shoduje řada návštěvníků v návštěvní knize stezky.

Tak šťastnou cestu. A pozdravujte kolmské bobry! ■

Společnost NET4GAS, provozovatel přepravní plynárenské soustavy, je generálním partnerem ČSOP od roku 2007. Společně otevřeli již 47 naučných stezek. Podrobnější informace o všech lokalitách najdete na www.blizprirode.cz.